

Bendes Rita**Kråkstad**

I

Dugig telt a kocsi. Askim felé mentünk.

A szántók hullámsani kezdtek,
pedig még épp csak elhagytuk Oslót.

Vasárnap volt, borús,
a szürke felhőktől elsűrültek a tarlók.
Fakó volt minden, majdnem színtelen,
csak egy-egy tanya ragogott sárgán, vörösen.

Almos ritmusra hullámszott a táj:
várt minden, hó nélkül, kopáran,
várt a nap érintésére
hogy életre keljen...

Majd hirtelen változott a ritmus:
halmok sorakoztak staccatóban –
akár egy hullő fűrészfogai –
fák nőttek rajtuk, a szántásból kihagyták őket,
vagy inkább körbeszántották, mintha jeleznék,
itt valami más van, valami ősi, valami szent.

A fák is ezt sugallták:
a legtöbbjük nyírfa, de a legmagasabb halom
tetején tölgyfa állt,
nagyúrhoz méltó.

A keresztút után még egy halom volt,
majd egy fehér templom – felkiáltójel a szántók felett.

Tán csak nem a legnagyobb halmon áll
e vaskori sírmezőn?

Nem lenne szokatlan. Gyakran építkeztek így,
mikor Odin hollóit Krisztus váltotta fel...

S a látvány vonzott mint a mágnes...

II-

Megállt a busz. Kilenc nap telt el...
Egy kamion szele
majd elsodort, míg a lencsét
élesre állítottam az út szélén.

Még egy lépés – és megszűnt a kapkodás:
meghallottam, hogy susog a szél
a lombtalan ágak közt
és lelassult a léptem,
a föld is meglágyult lábam alatt,
nyírfehér emelt
nyírfehér feszült égkékek
testet-lelket óván.

A nagy tölgy mintha térdre ereszkedett volna
a nagyúr sírhalmán:
a töve felett jókora kinövés,
a fa tovább nőtt mégis
büszke-töretlen.
Fivére, az ifjabb, mögötte állt,
ágait imára tárva.

Ághálójukon fennakadt az idő.

Tán ezért helyezte kaptárait
a gazda a halom tövébe,
hol megrekedt a nyár,
s legalább egy napot maradt még?
A méz is édesebb lett:
csordult naparanyként,
akár a saga-hősnők haja...

A köhalom odébb volt, északabbra:
itt-ott megrogyott
míg a környékbeli házak
magasra nőttek köveiből.
Múltból jelen,
kultikusból praktikus lett,
mégis embertől emberig
jutott el valamennyi kő.

A halmok körül sápadt
a levágott tarló,
de a napfénytől újraéledt
a szalma aranya...
Egy traktor keréknyoma
töltötte meg mértani formákkal a szántót
a tanya előtt, hol a tavalyi lomb égett.

Hullámzó táj,
gyöngéden hajol az ekére,
a magvető keze alá.

Az ezévi szántót
tavalyi mag termékenyíti:
mag táplál magot,
mag táplál varjat,
mag táplál férfit és nőt.

Majd pacsirtaszót hallottam
– trillába és szárnyak erejébe öntött
végtelen rajongást
mely a melegnek szólt, az életnek,
az eljövendő nyárnak,
amely gyümölcessel érkezik.

Ez az időtlen harmónia
táplál bennünket a tél-halálban,
míg vissza nem tér a zöld,
vissza nem tér a gabona
hullámzón, telt kalással,
s az ősz színekavalkádja.

Egy kerék gördül fel-alá
e dombok között –
vele én is,
az egész ember-élet
évről évre,
századokon át.